

Bruxelles, den 23. november 2021
(OR. en)

14046/21

**Interinstitutionel sag:
2008/0140(CNS)**

**SOC 662
ANTIDISCRIM 99
MI 859
JAI 1255
FREMP 268**

RAPPORT

---

fra:	formandskabet
til:	De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet
Tidl. dok. nr.:	13394/21
Komm. dok. nr.:	11531/08 - COM(2008) 426 final
Vedr.:	Forslag til Rådets direktiv om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering
	– Situationsrapport

I. INDLEDNING

Kommissionen vedtog den 2. juli 2008 et forslag til Rådets direktiv, der har til formål at udvide beskyttelsen mod forskelsbehandling på grund af religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering til områder uden for arbejdsmarkedet. Som supplement til eksisterende EU-lovgivning¹ på dette område vil det foreslåede horisontale direktiv om ligebehandling forbyde forskelsbehandling af ovennævnte grunde på følgende områder: social beskyttelse, herunder social sikring og sundhedsydelser, uddannelse samt adgang til varer og tjenester, herunder boliger.

---

¹ Navnlige Rådets direktiv 2000/43/EF, 2000/78/EF og 2004/113/EF.

Et stort flertal af delegationerne har hilst forslaget velkommen i princippet, idet mange bakker op om dets formål, som er at supplere den gældende retlige ramme ved at tackle alle fire grunde til forskelsbehandling med en horisontal tilgang.

De fleste delegationer har bekræftet, hvor vigtigt det er at fremme ligebehandling som en fælles værdi i EU. Især har flere delegationer understreget forslagets betydning i forbindelse med FN's konvention om rettigheder for personer med handicap. Nogle delegationer ville imidlertid have foretrukket mere ambitiøse bestemmelser vedrørende personer med handicap.

Selv om de understreger betydningen af at bekæmpe forskelsbehandling, har visse delegationer tidligere sat spørgsmålstegn ved behovet for Kommissionens forslag, som de har set som en indgriben i de nationale beføjelser i visse spørgsmål og som værende i konflikt med nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet. Visse delegationer har desuden bedt om afklaringer og udtrykt betænkeligheder ved navnlig den manglende retssikkerhed, kompetencefordelingen og forslagets praktiske, finansielle og juridiske konsekvenser.

To delegationer opretholder generelle undersøgelsesforbehold med hensyn til forslaget som sådan.

Foreløbig tager alle delegationerne generelle undersøgelsesforbehold med hensyn til teksten.

CZ og DK opretholder deres parlamentariske undersøgelsesforbehold. Kommissionen har bekræftet sit oprindelige forslag i denne fase og opretholder sit undersøgelsesforbehold med hensyn til eventuelle ændringer af det, men støtter bestræbelserne på at finde et kompromis.

Europa-Parlamentet vedtog den 2. april 2009² sin udtalelse efter høringsproceduren. Efter Lissabontraktatens ikrafttræden den 1. december 2009 falder forslaget nu ind under artikel 19 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde; der kræves derfor enstemmighed i Rådet efter Europa-Parlamentets *godkendelse*.

---

² Jf. dok. A6-0149/2009. Alice Kuhnke (SE/Gruppen De Grønne/Den Europæiske Fri Alliance) er blevet udpeget til ordfører af det nuværende parlament.

II. RÅDETS ARBEJDE UNDER DET SLOVENSKE FORMANDSKAB

Efter at det slovenske formandskab havde drøftet et nyt, omfattende kompromisforslag i maj³, fremlagde det en note⁴ med en række spørgsmål, der fokuserede på tre vigtigste udestående spørgsmål, nemlig: 1) *nærhedsprincippet* 2) *handicapbestemmelserne (gennemførelsesomkostninger og overensstemmelse med UNCRPD)* og 3) *retssikkerhed*. Delegationerne behandlede disse spørgsmål på et uformelt møde mellem Socialgruppens medlemmer.⁵ Drøftelserne kan sammenfattes⁶ som følger:

1. **Nærhedsprincippet (navnlig artikel 2, stk. 8, og artikel 3, stk. 1-2, og betragtning 16)**

- a) **Sikrer EU-retten den rette balance mellem nærhedsprincippet og beskyttelse mod forskelsbehandling?**
- b) **Er der den rette balance mellem beskyttelse mod forskelsbehandling på den ene side og beskyttelse af rettigheder såsom respekt for privatliv og familieliv, foreningsfrihed og pressefrihed på den anden?**

Ifølge en række delegationer opnår den seneste tekst i det store og hele den rette balance mellem nærhedsprincippet og andre hensyn (nemlig beskyttelse på EU-plan mod forskelsbehandling og beskyttelse af rettigheder såsom respekt for privatliv og familieliv, foreningsfrihed og pressefrihed). Visse delegationer mente imidlertid også, at der er behov for at finjustere teksten yderligere.

Andre delegationer var betænkelige ved nærhedsprincippet og retssikkerheden og bekræftede behovet for at beskytte medlemsstaternes kompetencer, herunder også inden for uddannelsessektoren.

---

³ Dok. 8549/21. Jf. også dok. 9108/21 og 9109/21.

⁴ Dok. 12398/21.

⁵ Den 27. oktober 2021. På grund af de særlige omstændigheder som følge af covid-19-pandemien blev mødet afholdt i virtuel form.

⁶ For nærmere oplysninger se 13394/21.

I mellemtiden mente visse andre delegationer, at teksten var blevet alt for udvandet og derved svækkede den beskyttelse, den ydede, og potentielt åbnede døren for forskelsbehandling inden for f.eks. ægteskabsret og familieret.

En delegation så også gerne begrebet intersektionalitet genindført i teksten.

Kommissionens repræsentant støttede den nuværende tekst som grundlag for yderligere drøftelser og bekræftede vigtigheden af at overholde nærhedsprincippet – som skal behandles i forslaget betragtninger – samt Den Europæiske Unions Domstols (EU-Domstolens) rolle. Som svar på delegationernes bemærkninger forklarede Kommissionens repræsentant, at:

- alle *kommercielle* aktiviteter var omfattet af direktivet i forbindelse med deleøkonomien.
- direktivet ene og alene havde til formål at sikre lige *adgang* til uddannelse uden at gribe ind i de nationale kompetencer og at
- direktivet kun kan omfatte de grunde til forskelsbehandling, der er omhandlet i artikel 19 i TEUF.

2. Gennemførelsesomkostninger (navnlig artikel 15 og betragtning 19ca, cb og cc)

- a) Kan du støtte de bestemmelser, der giver medlemsstaterne ret til at anmode om en midlertidig fritagelse fra kravet om at foretage rimelig tilpasning? Hvordan ønsker du disse bestemmelser finjusteret?**

b) Kan du give eksempler på konkrete situationer, du gerne ser omfattet, i betragtning af at fraværet af en urimelig eller uforholdsmæssig stor byrde allerede er indgår i begrebet om rimeligt omfang?

Nogle delegationer var i kompromisets ånd rede til at overveje idéen om en midlertidig fritagelse fra kravet om at foretage rimelig tilpasning til personer med handicap. Blandt spørgsmål, der kræver videre drøftelser, er imidlertid behovet for at fastsætte de gældende kriterier og direktivets forenelighed med UNCRPD. Som et muligt alternativ til en direkte midlertidig fritagelse foreslog en enkelt delegation midlertidig suspendering af de gældende sanktioner. En anden delegation spurgte, om det var muligt at begrænse fritagelsen, så den kun omfatter nye varer og tjenesteydelser.

En række andre delegationer kunne ikke støtte den foreslåede midlertidige fritagelse, da den sandsynligvis ville svække beskyttelsen mod forskelsbehandling af personer med handicap. I den forbindelse anlagde visse delegationer det synspunkt, at begrebet uforholdsmæssig stor byrde er en tilstrækkelig garanti mod uforholdsmæssigt byrdefulde forpligtelser. De understregede, at princippet om rimelig tilpasning i UNCRPD gjaldt specifikke situationer og var baseret på en analyse af den uforholdsmæssigt store byrde på et givet tidspunkt, og mindede om, at bestemmelserne i direktivudkastet allerede var blevet svækket under tidligere drøftelser (f.eks. gennem fjernelse af primære forpligtelser på infrastrukturuområdet).

En delegation advarede mod de konkurrencemæssige fordele, der kunne opstå, hvis der indrømmes fritagelser i visse medlemsstater, mens andre opretholder strengere regler.

Flere delegationer så et behov for en yderligere analyse og præcisering af den foreslåede fritagelsesklausul.

I erkendelse af delegationernes betænkeligheder med hensyn til de økonomiske omkostninger ved at gennemføre handicapbestemmelserne i direktivet understregede Kommissionens repræsentant, at hvis en fritagelse skal betragtes som grundlaget for et kompromis, bør den være underlagt klare betingelser, som medlemsstaterne skal anvende.

Flere delegationer beklagede, at begrebet "tilgængelighed" var udgået fra teksten, da dette svækkede beskyttelsen af personer med handicap, idet både begrebet "rimelig tilpasning" og begrebet "tilgængelighed" anvendes i UNCRPD. En række delegationer beklagede også, at begrebet "universelt design" var udgået fra teksten, da det ville have givet en bredere tilgang til ligebehandling af personer med handicap.

Kommissionens repræsentant støttede den nuværende tekst som grundlag for det videre arbejde og mindede om, at det oprindelige forslag ikke indeholdt detaljerede bestemmelser om tilgængelighed, og at hovedformålet var at sikre ikkediskriminerende adgang til de forskellige væsentlige områder, der er omhandlet i direktivet.

c) Er du tilfreds med sammenhængen mellem den nuværende tekst og FN's konvention om rettigheder for personer med handicap (UNCRPD)?

Flere delegationer mente, at teksten i det store og hele er tilstrækkelig forenelig med UNCRPD. Flere andre var dog ikke overbeviste, frygtede retsikkerhed og advarede mod enhver ophævelse eller svækkelse af bestemmelserne i FN-instrumentet.

Kommissionens repræsentant påpegede, at UNCRPD under alle omstændigheder fandt anvendelse, og at det foreslåede direktiv ville bidrage til dets gennemførelse, selv om det ikke i sig selv udgør gennemførelseslovgivning.

3. Retssikkerhed (navnlig artikel 2, stk. 7 og 7a)

Kan du støtte bestemmelserne om tilladt forskelsbehandling i forbindelse med forsikring, bankvæsen og andre finansielle tjenesteydelser på grund af "alder" eller "helbredstilstand, der kan være forbundet med en persons handicap"? Hvis ikke, hvad bør der så ændres for at tage hensyn til dine bekymringer?

Flere delegationer støttede den nuværende tekst som grundlag for videre drøftelser med forbehold af eventuelle nødvendige finjusteringer og præciseringer. En enkelt delegation understregede betydningen af klart at skelne mellem "handicap" og "helbredstilstand". En anden delegation anlagde det synspunkt, at forskelsbehandling på grundlag af en persons "alder eller helbredstilstand, der kan være forbundet med en persons handicap" sandsynligvis ville være uforeneligt med UNCRPD. Andre bekræftede det legitime i at tage hensyn til alder og sundhed, f.eks. ved beregningen af forsikringspræmier, og understregede vigtigheden af at sikre den objektive og rimelige karakter af forskelsbehandling. I denne forbindelse understregede en enkelt delegation også behovet for at forholde sig til tjenesteudbydernes brug af kunstig intelligens i beslutningstagningen.

III. KONKLUSION

Selv om der er gjort visse fremskridt under drøftelserne på grundlag af den seneste tekst, er der tydeligvis behov for et omfattende videre arbejde, før der kan opnås den nødvendige enstemmighed i Rådet.